

To: [redacted] (5.1.2e) [redacted] (5.1.2e) [redacted] (@minvws.nl)
From: [redacted] (5.1.2e)
Sent: Tue 6/2/2020 2:36:34 PM
Subject: FW: (On)rechtmatigheid Covid-19 en de Tweede Kamer
Received: Tue 6/2/2020 2:36:34 PM

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [redacted] (5.1.2e) <[redacted] (5.1.2e) [redacted] (@minvws.nl)>
Datum: dinsdag 02 jun. 2020 4:36 PM
Aan: [redacted] (5.1.2e) [redacted] (5.1.2e) <[redacted] (5.1.2e) [redacted] (@minvws.nl)>
Kopie: [redacted] (5.1.2e) <[redacted] (5.1.2e) [redacted] (@minvws.nl)>, [redacted] (5.1.2e) <[redacted] (5.1.2e) [redacted] (@minvws.nl)>
Onderwerp: (On)rechtmatigheid Covid-19 en de Tweede Kamer

Beste [redacted] (5.1.2e)

Nog even een wat uitvoeriger mail om de structuur rondom wat we doen rondom (on)rechtmatigheid strakke trekken. Binnen FEZ zijn enige tijd geleden enkele mensen begonnen om de dossiers van de Corona-uitgaven en verplichtingen ADR-proof te maken. Daarbij is na intern overleg besloten om het blussen van de brand niet in de weg te lopen, maar wel alvast te beginnen met de voorbereidingen. Degenen die binnen VWS de dossiers trekken, zijn benaderd met de vraag wanneer het uitkomt om over de dossiervorming te praten. Op basis van de reacties is besloten om af te wachten tot het rustiger werd. Wel hebben we de informatie waarover de FEZ-collega's beschikken in beeld gebracht.

Uitgangspunt voor het overzicht van relevante posten is de periodiek opgestelde lijst van Corona-uitgaven. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen rechtshandelingen die via gangbare inkoop- en subsidieprocessen lopen en de niet-gangbare rechtshandelingen. Voor gangbare rechtshandelingen gelden de bekende regels met de daartoe bestemde rollen en verantwoordelijkheden (HIS, CDI, ECS, DUS-I). Voor aanbestedingen is door de Europese Commissie aangegeven dat Corona-gerelateerde uitgaven mogen worden gezien als noodsituatie, waarbij een beroep mag worden gedaan op de uitzonderingsgrond van de aanbestedingswet waardoor de verplichting om meerdere partijen uit te vragen, vervalt.

Bij de niet-gangbare rechtshandelingen ziet FEZ risico's op het gebied van mandaat- en volmachtverlening, sturing en verantwoording op de ter beschikking gestelde middelen (monitoring garanties/risicoregelingen, ter beschikking gestelde liquiditeiten en de inrichting van de interne controleprocessen en de wijze waarop de ADR straks tot oordeelsvorming kan komen). Dit klinkt als een technisch lijstje, maar dit raakt rechtstreeks de ministeriele verantwoordelijkheid en politieke kwetsbaarheid omdat het er ook over gaat wat bijvoorbeeld de leiding van het LCH geacht wordt te doen, binnen welke kaders en hoe daarover verantwoording kan worden afgelegd en hoe dat kan worden gecontroleerd door FEZ en ADR en op

basis van welke bronnen (Excell of een deugdelijke financiële administratie met alle integriteitswaarborgen daaromheen met aansluiting met de stromen van de Rijkshoofdboekhouding en de internationale betalingen via Swift). Tevens is het van belang om te checken of de comptabele regelgeving is gevolgd (voor garanties boven de €500.000 moet de Minister van Financiën om toestemming worden gevraagd enzovoorts). Hierbij levert de ADR ook zeer welkom advies.

FEZ is bezig om de relevante documenten te verzamelen, zoals contracten en mails waarin behoeftstelling en toestemming tot aankoop zijn weergegeven. Wat het daarbij lastig maakt is dat de focus van VWS tot op heden vooral is gericht op het blussen van de brand. Verzoeken honoreren om stukken te krijgen hadden geen prioriteit. Daarom is onlangs besloten om per dossier een witte vlekkenanalyse op te stellen zodat op hoger niveau kan worden gestuurd op het aanleveren van ontbrekende stukken, dan wel om het alsnog opstellen van feitenrelazen (hoe is met tot een beslissing gekomen). Als gevolg van bovenstaande is het van belang om zo snel mogelijk relevante stukken ter beschikking te stellen. Dan kan FEZ beter geïnformeerd bepalen wat we nog niet weten.

De exercitie gaat dus verder dan alleen kijken of de inkoopregels zijn gevolgd en of er afwijkingen zijn. Dat is bij wijze van spreken de kleine onrechtmatigheid (waarbij de uitzonderingsbepaling een welkome steun is). Daarnaast is er een vorm van onrechtmatigheid die in het bijzonder bij het LCH speelt door een niet-sluitende externe en interne organisatie waardoor mensen zonder of buiten mandaat handelen en wellicht niet eens kan worden vastgesteld wat er is gebeurd omdat de financiële organisatie onvoldoende is of ontbreekt, waardoor er onvoldoende of inadequate administratieve vastleggingen zijn. In dat geval spreken we van onzekerheid. Bij onrechtmatigheid is er wel sprake van adequate administratieve vastlegging en kan worden vastgesteld dat niet volgens wet- en regelgeving is gehandeld. Het is dan niet te verifiëren op basis van de administraties. Tot slot is er nog de categorie van het overtreden van de Rijsbegrotingsvoorschriften en lagere comptabele regelgeving, zoals het niet volgen van de regels bij het aangaan van garantieverplichtingen, het schenken van apparatuur en liquiditeitssteun. Deze vorm van onrechtmatigheid is wellicht politiek kwetsbaarder dan inkoopregels niet volgen of inkoopdossiers niet volledig hebben.

Het voorstel van FEZ is om verder te gaan met deze exercitie en de BR z.s.m. te informeren over de witte vlekken en de portefeuillehouders te vragen om te sturen op het aanleveren van de benodigde stukken. Volgende week zou een nota kunnen worden aangeleverd om dit proces op te lijnen. Daarna updates om de dossiers op orde te krijgen. CDI en FEZ/WJZ/KPA zouden dan de onderdelen inkoop en subsidies voor hun rekening kunnen nemen.

Het risico op onzekerheden en onrechtmatigheden zullen, zoals gezegd, in de incidentele suppletoire begroting aan de Tweede Kamer worden gemeld. Daarnaast kan er voor worden gekozen om in de brieven aan de Tweede Kamer te informeren over de voortgang van het rechtmatigheidsonderzoek.

Zo willen we het gaan doen! Ok?

Groet,

5.1.2e (met veel dank aan 5.1.2e